

Sant Mateu del Maestrat i Móra d'Ebre, 3 i 14-17 de juliol

4^t EBREFOLK

*Campus de música i ball populars de les Terres de l'Ebre,
Matarranya i Nord Valencià*

31 tallers de ball, cant i instruments
autòctons impartits pels millors
especialistes

Matricula't!

I a la nit,
vine a gaudir de la
Vellada de Versadors,
la *Ronda* i els
Concerts Folk,
i diumenge al matí
el *Bureo*

QUE
NO
T'HO
CONTEN!

Matrícula i informació:
www.ebrefolk.cat

Més informació:

 Ebrefolk. Campus de Música
i Ball de les Terres de l'Ebre

T. 658.463.706 (Sergi)

Activitat de formació per als docents reconeguda oficialment

Organitza

Patrocinen

Col·laboren

IV EBREFOLK

Campus de música i ball populars de les Terres de l'Ebre, Matarranya i Nord Valencià

EBREFOLK torna per quart any consecutiu i ho fa enguany amb moltes novetats, no només en el programa d'activitats i els professors sinó també en les tarifes de matrícula i en l'equip humà que està al darrere de la seua organització.

Per això, enguany, novament fidels al nostre compromís de difondre la música, el cant i el ball tradicionals de les comarques aragoneses, valencianes i catalanes vinculades a un riu agermanador, EBREFOLK, sense deixar l'esmentat marc geogràfic, amplia les seues activitats al País Valencià, al voltant d'una jornada inicial a la localitat de Sant Mateu del Maestrat, i a més a més, centra la seua oferta educativa a Móra d'Ebre amb activitats centrades amb la resta de comarques de Catalunya, un país que encara necessita redescobrir, des del coneixement profund de les arrels i el respecte a la tradició, el seu verdader patrimoni etnomusical, sense dubte, més ric i divers del que ens pensem.

Així doncs, tots aquells que s'acosten al nostre campus durant estos dies podran gaudir de nombroses activitats formatives i lúdiques on el coneixement i el gaudi són el binomi fonamental. Perquè des d'EBREFOLK som conscients que només compartint el saber dels especialistes, generosos amb l'alumnat i compromesos amb el rigor, podrem conscienciar-nos de l'enorme tresor etnològic que agermanen les comarques centrals catalananoparlants, i per extensió els territoris de l'antiga Corona d'Aragó. És esta una condició necessària per tal de reivindicar un patrimoni i una identitat comuns, siguen quins siguen els reptes i anhels de futur de cadascun dels territoris esmentats.

Lluís-Xavier Flores Abat
Director del IV Ebrefolk

1. QUÈ SÓN “ESPAI DE SO” I EL “GRUP ALACANT”?

Espai de So és una iniciativa amb seu a Tortosa de la qual formen part diferents músics, professors i investigadors de Catalunya i el País Valencià centrats en la música, el cant i el ball tradicionals. Té com a objectiu fer arribar a totes les localitats de les comarques de l'Ebre i veïnes un ampli ventall d'activitats encaminades a l'ensenyament i la difusió del patrimoni etnomusical autòcton, que a hores d'ara considerem prou desconegut. Alguns dels membres i col·laboradors d'Espai de So també són socis del “Grup Alacant”, una associació valenciana amb objectius similars i d'àmbit valencià.

2. EL PROJECTE FORMATIU

EBREFOLK està reconegut pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya com una activitat de formació permanent adreçada tant al públic general com al professorat. L'àmbit temàtic és la música i el ball tradicional dels territoris que configuren, més o menys, el territori de l'antiga diòcesi de Tortosa. El Campus s'articula en els següents blocs o eixos:

1. **El cant (versat o no). (C)**
2. **Ball i dansa tradicionals (B)**
3. **Instruments i formacions musicals populars (I)**

Cada bloc està conformat per diversos TALLERS MONOGRÀFICS, entre quatre i huit, de dos hores de durada al matí i d'una hora i quart a la tarde, cada dia. Estos tallers estaran repartits diàriament en quatre franges horàries diferents, durant els tres dies que durarà el Campus. L'alumne podrà incriure's a qualsevol dels tallers. Les activitats formatives complementàries són comunes per a l'alumnat de tots els blocs.

- TALLERS. De 10:00 h a 14:00 h i 17.00 h a 21.00 h.
- ACTIVITATS FORMATIVES COMPLEMENTÀRIES. De 18:30 h a 19.30 h.
- ACTIVITATS LÚDIQUES. De 22.00 h a 00.00 h.

En la jornada inicial prevista a Sant Mateu del Maestrat, la nostra oferta formativa es condensarà en un dia (diumenge matí i vesprada) i constarà de dos TALLERS MONOGRÀFICS de dos hores de durada, amb presència del bloc 1 i 2, una CONFERÈNCIA d'una hora i una ACTIVITAT FORMATIVA COMPLEMENTÀRIA de dos hores.

En les jornades desenvolupades a Móra d'Ebre, l'oferta formativa ocuparà quatre dies. Cada bloc temàtic estarà representat per entre quatre i huit TALLERS MONOGRÀFICS de dos hores de durada. Estos tallers estaran repartits diàriament en quatre franges horàries diferents, durant els quatre dies que durarà el campus:

- a) 10.00 h – 12.00 h
- b) 12.00 h – 14.00 h
- c) 17.00 h – 18.30 h
- d) 19.30 h – 21.00 h

D'esta manera qualsevol alumne tindrà l'oportunitat de triar en cada franja horària entre cursos de cant, ball i instruments musicals.

Els tallers a Móra d'Ebre, per tant, es faran tant de matí com de tarde, i tindran una durada màxima de 6 hores al matí i de 3 hores a la tarde, al llarg dels quatre dies de Campus. Tot i així, n'hi hauran també d'1 hora i mitja, en un sol dia. En total, l'alumne té accés a nt d'una oferta que ocupa 21 hores de tallers, que es completen amb 2 hores i mitja de CONFERÈNCIES, compreses entre les 18.30 i 19.30 h, i 8 hores d'ACTIVITATS FORMATIVES COMPLEMENTÀRIES que es faran, preferiblement, entre les 22.00 i 24.00 h així com el darrer dia del Campus. En total, 7 hores formatives en la jornada de Sant Mateu del Maestrat i 31 hores i mitja formatives en les quatre jornades a Móra d'Ebre.

Com tots els anys, les conferències i les activitats formatives complementàries, de caràcter lúdic, s'han convocat com un complement cultural per tal que tant l'alumnat com el públic en general no inscrit en el Campus, puguen interactuar i siguem difoses les nostres activitats en les poblacions de Sant Mateu del Maestrat i Móra d'Ebre. Com hem esmentat adés, estes es duen a terme entre les 22.00 i 24.00 hores, i són de caràcter gratuït i obertes a tots els públics, tot i que a Sant Mateu del Maestrat la jornada es desenvoluparà al llarg d'un dia, amb tallers matinals (entre les 10.00 h i les 14.00 h), conferència a les 16.30 h (fins les 17.30 h) i activitat formativa complementària (bureo) entre les 18.00 h i les 20.00 h.

Els alumnes del Campus que participen els quatre dies del Campus en totes les franges horàries (en total 32 hores) i així ho desitgen podran obtindre oficialment un **certificat oficial de 15 hores o de 30 hores**, per part del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Hi haurà, per tant, des de l'organització del Campus un control exhaustiu de l'assistència d'este alumnat, tal com ens demana la Generalitat de Catalunya. Així mateix, estem a l'espera de confirmar la possible col·laboració de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport de la Generalitat Valenciana, pel que fa a una possible reconeixement de l'activitat docent.

TALLERS DE CANT (C)

C.1. La cançó versada en llengua catalana I (gèneres catalans i valencians)

Professors: Anaïs Falcó, Josemi Sánchez i Christian Simelio

C.2. La cançó versada en llengua catalana II (gèneres valencians i ebrenes)

Professor: Josemi Sánchez Velasco

C.3. Nacerse improvisador

Professor: Alexis Díaz Pimienta

C.4. Aproximació als gèneres i estils de cant tradicional del Nord Valencià i Sud Català (sessió Sant Mateu)

Professor: Àlex Torres Tomàs

C.5. Aproximació als gèneres i estils de cant tradicional del Nord Valencià i Sud Català (sessió Móra)

Professor: Àlex Torres Tomàs

C.6. Cant per a ballar

Professora: Anna Agudo Llobera

C.7. Cançons i romanços

Professors: Patricia Garcia Fernández i Xavi Rota Boada

TALLERS D'INSTRUMENTS (I)

I.1. Guitarra tradicional (I)

Professor: Pedro Cabrera Puche

I.2. Guitarra tradicional (II)

Professor: Víctor Dols Macià

I.3. Guitarró, tiple i guitarra tenor tradicionals (I)

Professor: Pedro Cabrera Puche

I.4. Guitarró i tiple tradicionals (II)

Professor: Víctor Dols Macià

I.5. Bandúrria, llaüt i citra tradicionals

Professor: Víctor Dols Macià

I.6. Violí tradicional a les Terres de l'Ebre

Professor: Pedro Cabrera Puche

I.7. Violí tradicional a la Catalunya Vella

Professora: Anaïs Falcó Ibáñez

I.8. Acordió tradicional

Professora: Guida Sellarés Bruscart

I.9. Gaita/dolçaina tradicional al Nord Valencià i Terres de l'Ebre

Professor: Sergi Macip Garcia

I.10. Flabiol i tamborí tradicionals (I)

Professor: Marc Riera Albaigès

I.11. Flabiol i tamborí tradicionals (II)

Professor: Marc Riera Albaigès

I.12. Bot o sac de gemecs tradicional

Professor: Sergi Macip Garcia

I.13. Pandero quadrat tradicional (I)

Professora: Montse Nicuesa Vilardell

I.14. Pandero tradicional (II)

Professora: Montse Nicuesa Vilardell

I.15. Pandereta tradicional

Professor: Pedro Cabrera Puche

I.16. Castanyetes i altres percussions tradicionals

Professor: Sergi Macip Garcia

TALLERS DE BALL (B)

B.1. Fandango a Catalunya, Nord Valencià i Matarranya

Professor: Miquel-Àngel Flores Abat

B.2. Bolero i balls de comptes del País Valencià

Professor: Miquel-Àngel Flores Abat

B.3. Balls de plaça al Nord Valencià i Terres de l'Ebre

Professors: Àlex Torres Tomàs i Miquel-Àngel Flores Abat

B.4. Balls de plaça a la Catalunya Vella

Professors: Xavier Rota Boada i Anaís Falcó Ibáñez

B.5. Jota a Catalunya, Nord Valencià i Matarranya

Professor: Miquel-Àngel Flores Abat

B.6. Sardana curta

Professor: Patricia García Fernández i Xavier Rota Boada

B.7. Iniciació als balls de bureo del Nord Valencià

Professors: Joanvi Sempere Broch i Àlex Torres Tomàs

B.8. Iniciació als balls de bureo de les Terres de l'Ebre

Professor: Miquel-Àngel Flores Abat

B.9. Iniciació als balls folk

Professor: Anna Agudo Llobera

B.10 Balls o danses de bastons

Professora: Núria Vinyoles Insa

B.11. Didàctica de balls de bastons

Professora: Núria Vinyoles Insa

B.12. Balls i danses per a infants

Professores: Gemma Curto Estupinyà i Montserrat Garrich Ribera

CONFERÈNCIES (berenar-xarrada oberta al públic)

Diumenge 3 de juliol, 17.00 h. SANT MATEU DEL MAESTRAT

Xarrada: "Els bureos com a mecanisme de socialització del ball tradicional". A càrrec de Joanvi Sempere Broch i Àlex Torres Tomàs.

Dijous 14 de juliol, 19.30 h. MÓRA D'EBRE

Presentació dels llibres *Teoría de la improvisación poética* (2013) i *Método Pimienta para la enseñanza de la improvisación poética* (2016) d'Alexis Díaz Pimienta

Divendres 15 de juliol, 18.30 h. MÓRA D'EBRE

Mostra-presentació del llibre *Cantadors dels Pallars. Cants religiosos de tradició oral al Pirineu* de Jaume Ayats, Anna Costal i Iris Gayete.

Dissabte 16 de juliol, 18.30 h. MÓRA D'EBRE

Xarrada "Cels Gomis i el folklore ebrenç: de les cançons a les impressions" a càrrec del professor Emili Samper Prunera (Universitat Rovira Virgili – Arxiu de Folklore de la URV)

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES I OBERTES AL PÚBLIC

Diumenge 3 de juliol, 18.00 h. BUREO

Lloc: Plaça de l'Ajuntament de Sant Mateu del Maestrat.
Amb la rondalla del grup de danses "El Raval" (Vila-real) i la Rondalla dels Ports (Tortosa).

Dijous 14 juliol, 22.00 h: IV VETLADA DE VERSADORS "Homenatge als menorquins Miquel Ametller i Pilar Pons"

Lloc: Castell de Móra d'Ebre. Amb la presència de:

- Pilar Pons i Bartomeu Pons "Tolo" (Menorca)
- Alexis Díaz Pimienta (Cuba)
- Pedro Cabrera (Múrcia)
- Josemi Sánchez i Àlex Torres (País Valencià)
- Anaís Falcó i Christian Simelio "Corrandes són corrandes" (Catalunya)
- Sofia de la Ribera i Josep Subirats "Joseret" (Catalunya)

Amb la Rondalla de Joseret, Rondalla dels Ports i els músics Antoni Rotger (Menorca), Gerard Díaz (Corrandes són corrandes) i Víctor Dols Macià (País Valencià).

Divendres 15 de juliol, 22.00 h: NIT FOLK.

Lloc: Teatre la Llanterna

A càrrec de la violinista Guida Sellarés i dels grups Bruel, Capcadira i Rondalla dels Ports (Catalunya)

Dissabte 16 de juliol, 22.00 h: RONDA I ACTUACIÓ.

Lloc: Carrers del poble i Teatre La Llanterna.

Ronda pels carrers amb la Rondalla dels Ports (Catalunya) i So d'Alacant (País Valencià) i actuació al teatre de Ballaveu (Catalunya).

Diumenge 17 de juliol, 14.00 h: BUREO.

Terrassa del Teatre la Llanterna.

Dinar popular i ballada participativa amb la Rondalla dels Ports (Catalunya) i el So d'Alacant (País Valencià).

3.2. Continguts i objectius dels tallers

TALLERS DE CANT (C):

C.1. La cançó versada en llengua catalana I (gèneres catalans i valencians)

Dins de la tradició oral en llengua catalana existix un àmbit que permet la creativitat individual a partir d'uns paràmetres tradicionals: la cançó improvisada. N'hi ha una àmplia gamma de gèneres al llarg del territori que fa això possible: nyacres, corrandes, caramelles, garrotins, cançons de pandero, jotes, gloses, cançons de ronda, albaades, *prosas*, cant valencià d'estil, trobos, cançons de pandorga, aguilandos, etc. Tal multiplicitat posa de manifest la importància que este tipus de cançó ha tingut dins de la nostra tradició, en què el poble esdevenia creador i poeta. L'*enversador*, *corrandista*, *glosador*, *trobero*, etc., constituïa un personatge destacat de la societat, i normalment era una figura molt respectada. Devia posseir unes determinades condicions: loquacitat, memòria prodigiosa, coneixement profund de la tradició poètica popular i de les tècniques de creació, intel·ligència...

En este taller tindreu l'oportunitat d'aproximar-vos al coneixement dels gèneres, els esquemes mètrics, els suports melòdics, els protagonistes, les tècniques i els contextos d'ús d'esta parcel·la de la nostra cultura, i sobretot treballar amb exercicis les vostres destreses creatives a l'hora d'enversar, i fins i tot, per als que sigueu docents, aplicar esta capacitat dins de l'ensenyament de Primària i Secundària, tal com ocorre ja en alguns centres educatius de Catalunya i Balears.

Professors: Anaís Falcó, Josemi Sánchez i Christian Simelio.
Móra d'Ebre, De divendres 15 a diumenge 17. 10.00 a 12.00 h. 4 hores i mitja

C.2. La cançó versada en llengua catalana II (gèneres valencians i ebrencs)

Vid. Text anterior.

Professor: Josemi Sánchez Velasco.
Móra d'Ebre. De divendres 15 a dissabte 16. 19.30 h a 21.00 h. 3 hores.

C.3. Nacerse improvisador

Este taller és l'extensió natural i posada en pràctica del nostre llibre *Método Pimienta para la Enseñanza de la Improvisación*, basat en les sessions de caràcter teoricopràctic i ludicocreatiu, i dissenyat per a aprendre jugant (i jugar aprenent) tots els secrets d'un art tan complexa com la improvisació poètica. "Nacerse Improvisador" és també, i sobretot, el resultat de més de quaranta anys d'exercici i pràctica del *repentisme* i més de vint ensenyant a improvisar a xiquets i adults a Cuba, Espanya, Mèxic, Colòmbia i altres països. Un mètode 100% lúdic i participatiu amb el qual es pot aprendre a improvisar en vers (quarteta, quinteta, sexteta, octavilla, dècima), i, el millor de tot, en poc de temps i en diversos idiomes: castellà, italià, portugués i gallec, i català, fonamentalment. Tant fa si l'aprenent comença des de zero, o si ja en té experiència i vol perfeccionar les seues tècniques. El taller serà impartir en castellà.

Professor: Alexis Díaz Pimienta
Móra d'Ebre. Dijous 14. 17.00 h a 18.30 h i de 19.00 h a 20.30 h. 3 hores

C.4. Aproximació als gèneres i estils de cant tradicional del Nord Valencià i Sud Català (sessió de Sant Mateu)

En este taller aprendrem i compartirem coneixements de la música tradicional de les comarques centrals catalanoparlants. Delimitarem els trets característics d'esta música, aprendrem a distingir entre música *popular* i música *tradicional* i consegüentment apreciarem millor els gèneres de la tradició que després practicarem. Una aproximació als gèneres musicals de la nostra tradició (jota, fandango, seguidilla...) que han servit principalment per a acompanyar el ball tradicional.

Professor: Àlex Torres Tomàs
Sant Mateu del Maestrat. Diumenge 3. 12.00 h a 14.00 h. 2 hores. Taller gratuït

C.5. Aproximació als gèneres i estils de cant tradicional del Nord Valencià i Sud Català (sessió de Móra d'Ebre)

Vid. Text anterior

Professor: Àlex Torres Tomàs
Móra d'Ebre. Divendres 15. 12.00 a 14.00 h i 17.00 h a 18.30 h. 3 hores i mitja

C.6. Cant per a ballar (un tastet polifònic)

Abans, quan la gent volia ballar i no tenia reproductors Mp3, ni Mp4 què feia? Treia els instruments! i si no en tenia, què feien? Cantaven! Doncs en este taller us convidarem a cantar i a ballar. Ho farem amb diferents cançons dels territoris de parla catalana i occitana, i fins i tot alguna sorpresa europea! Cantarem, ballarem i els més agosarats potser ho podran fer alhora! Cantar i ballar, per somriure, per compartir!

Professora: Anna Agudo Llobera
Móra d'Ebre. Dissabte 16. 12.00 a 14.00 h. 2 hores

C.7. Cançons i romanços

Aprendrem a cantar en grup d'una manera lúdica i espontània. Coneixerem els gèneres, temàtiques, formes i funcionalitats del cançoner popular de Catalunya així com també la manera natural de cantar, treient la veu, considerada des del món acadèmic com un defecte, però que és sense dubte la manera de cantar popular, antiga i arrelada transmesa oralment pels vells cantadors. Ens introduïrem en la polifonia popular, sense partitures, reconeixent, escoltant, compartint i assumint el paper de cada veu. No cal tenir coneixements previs de música ni de cant.

Professors: Xavi Rota Boada i Patricia Garcia Fernández.
Móra d'Ebre. Dissabte 16. 17.00 a 18.30 h. 1 hora i mitja.

TALLERS D'INSTRUMENTS (I)

I.1/I.2 La guitarra tradicional I (Iniciació) i II (Intemedi)

La guitarra és l'instrument bàsic de la *ronda* o *rondalla* catalana, com també de totes les agrupacions similars que existeixen en els països i regions ibèrics (*so*, *cuadrilla*, *parranda*, *panda*...). En este curs tractarem d'acostar els gèneres propis de les Terres de l'Ebre, Matarranya i Nord Valencià a totes les varietats i possibilitats que aporta la guitarra. La història de l'instrument, les formes d'afinació, xifrat i les tècniques interpretatives -aspectes desconegudíssims per als intèrprets actuals- conformaran la base del nostre ensenyament, mitjançant el qual volem que l'alumne aprenga a sonar diferents tipus de jota, seguidilla i fandango propis del territori de l'antiga diòcesi tortosina, i recopilats gràcies al nostre projecte d'investigació. Atorgar a este instrument la importància que va tindre a tot Catalunya, i que encara manté a l'Aragó i al País Valencià, amb el seu particular aprenentatge, és contribuir a que este cordòfon recupere la vitalitat que ha anat perdent amb el temps.

Professors: Pedro Cabrera Puche (I) i Víctor Dols Macià (II)
Móra d'Ebre. De divendres 15 fins diumenge 17. 10.00 a 12.00 h. 6 hores.

I.3/I.4. Guitarró, tiple i guitarra tenor tradicionals I i II (Intermedi)

Este taller se centra en l'ensenyament dels gèneres propis d'esta zona executats d'una banda amb guitarró mascle, guitarró femella, tiple i guitarra tenor, i que està relacionada amb el referent rítmic dels instruments de corda, conegudes com a *músiques, rondes o rondalles* a la nostra zona. Una introducció a la història d'este tipus d'agrupacions musicals, dels diversos instruments que la formaven i de la seua revalorització en l'entorn de l'habitat rural a través del lèxic propi, serà el nostre punt de partida. Un altre aspecte farà referència a l'afinació de l'instrument, tant les antigues que han sobreviscut dins del context tradicional, en major o menor mesura, al sistema modern, com les afinacions paral·leles harmòniques proposades al conjunt de l'agrupació musical. Per descomptat, tot este procés d'aprenentatge vindrà reforçat per l'explicació de les tècniques interpretatives dels estils musicals propis de l'antiga diòcesi de Tortosa (jota, fandango, seguidilla, bolero...), marc en el qual cal entendre la música de les Terres de l'Ebre, el Nord Valencià i el Matarranya aragonés.

Professors: Pedro Cabrera Puche (I) i Víctor Dols Macià (II)
Móra d'Ebre. De divendres 15 fins adiumenge 17. 12.00 a 14.00 h. 6 hores.

I.5. Bandúrria, llaüt i citra tradicionals

L'agrupació musical coneguda en terres catalanoparlants com *música, ronda, rondalla* o *so* ha estat la banda sonora de ballades o saraus, bureos, rondes, cercaviles... Així mateix, esta formació de corda no estàndard ha anat evolucionant al llarg del temps i ha incorporat nous instruments musicals al seu conjunt que han aportat major força en les seues interpretacions. Cap a finals del segle XIX la bandúrria i el llaüt actuals prenen la forma amb què es coneixen a hores d'ara i adquirixen major rellevància en la música tradicional. Estos instruments, que en desplaçaran uns altres com ara la cítara o *citra* (recuperada recentment a Morella) i l'octavilla, i posteriorment seran desplaçats al seu torn per instruments de vent a les Terres de l'Ebre i algunes zones valencianes, es popularitzen ràpidament ajudats de les seues característiques tímbriques que conferixen un so més intens i brillant a les melodies de la *ronda* o *rondalla*. En este taller pretenem emmarcar ambdós instruments dintre del context de la música popular i de les seues agrupacions tradicionals de la zona, així com transmetre les tècniques i maneres d'interpretar els balls solts autòctons del segle XIX i principis del XX (seguidilles, jota, fandango) a més d'altres d'incorporació més tardana com els balls agarrats, que desplaçarien els primers a quasi tot Catalunya i l'Aragó pirinenc.

Professor: Víctor Dols Macià
Móra d'Ebre. De divendres 15 fins a diumenge 17. 12.00 a 14.00 h. 6 hores.

I.6. Violí tradicional a les Terres de l'Ebre

El violí, en el conjunt de l'agrupació tradicional de *rondalla* o *ronda* catalana, valenciana i aragonesa, ha estat un referent melòdic tant per a la imprescindible guitarra com per a altres instruments de corda (bandúrria, llaüt...), vent (acordió, flabiol...) i percussions (panderetes, ferrets, culleres...).

Sense dubte, la importància d'este instrument és cabdal en la tradició musical catalana i aragonesa, i tot i que pareix que és a la zona pirinenca on més queda constància de la seua pràctica en ballades i rondes, la realitat ens diu que va ser un instrument estès per tot Catalunya, tal com ho veiem, per exemple, en les descripcions d'algunes rondalles tradicionals de l'Ebre, però també a l'Aragó i al País Valencià. En este sentit, el nostre taller pretén endinsar-se en l'ensenyament de les músiques i balls autòctons de les comarques de l'antiga diòcesi de Tortosa (jota i variants, fandango; seguidilles...), sistematitzat plenament en el context musical del poble, i per tant allunyat d'academicismes, i per això fem especial ressò en l'oralitat com a font d'aprenentatge i la capacitat d'assumpció i improvisació que ens farà entendre la nostra música com un fet dinàmic, fresc i viu.

Professor: Pedro Cabrera Puche
Móra d'Ebre. De divendres 15 fins a dissabte 16. 19.30 a 21.00 h. 3 hores.

I.7. Violí tradicional a la Catalunya Vella

El violí és una eina que participa d'una funció molt clara: fer ballar. En este taller es combinaran propostes i tècniques per a tocar els repertoris més identitaris de la Catalunya Vella amb el contingut contextual i històric corresponent. Com podem relacionar una interpretació personal amb este context? Amb esta pregunta estudiarem com fer-ho amb so, gest, variació, personalitat, polifonies, ornamentació, afinacions o podorítmia. Es treballaran diferents tonades per imitació. El taller està pensat per a gent que ja tinga una experiència amb el violí. L'aprenentatge serà d'oïda i imitació. Es recomanable dur gravadora.

Professora: Anaís Falcó Ibáñez
Móra d'Ebre. De divendres 15 fins a dissabte 16. 17.00 a 18.30 h. 3 hores

I.8. Acordió tradicional

En este taller es treballarà a partir del repertori propi dels alumnes per tal d'aprofundir en l'essència de la música específica. Es pretén fer ballar a través de l'acompanyament i treballar els ornaments, les segones veus, la improvisació, l'estructura i el que faça falta a fi de convertir aquella peça en un bombó ballador (prepareu una o dos melodies del vostre repertori que pugueu tocar amb molta facilitat).

Professora: Guida Sellarés Bruscart
Móra d'Ebre. Divendres 15. 12.00 a 14.00 h i 17.00 a 18.30 h. 3 hores i mitja

I.9. Gaita/dolçaina tradicional al Nord Valencià i Terres de l'Ebre

La presència i manteniment de la música de dolçaina o gaita i tabal a terres septentrionals valencianes i meridionals catalanes està des de fa molt de temps estretament lligada al calendari festiu tradicional. Es caracteritza per un ric repertori que està íntimament lligat a la vigència actual de moltes activitats festives, que, en canvi, han minvat en les terres veïnes ebrenques i matarranyenques. Dins d'este repertori trobem cercaviles, processons, dianes, danses, dansetes, balls i altres ritmes i tonades que amb més o menys funcionalitat en l'actualitat, formen part de l'espai sonor de les nostres festes que cal conèixer i mantindre. Estos tocs i ritmes seran la base del nostre taller.

Professor: Sergi Macip Garcia
Móra d'Ebre. Divendres 15 i dissabte 16. 10.00 – 12.00 h. 4 hores.

I.10. Flabiol i tamborí tradicionals I (Iniciació)

Des de l'edat mitjana, a casa nostra, per als seguicis i balls ha tocat un músic que fa sonar dos instruments al mateix temps: antigament se'l coneixia com a *tamborino* o *tamboriner* i modernament com a *flabiolaire*. La integració de la melodia i la percussió en un sol intèrpret li ha permès anar associat a la dansa i als mestres de dansa des dels inicis, sol o acompanyat per altres flabiols o cornamuses, rabecs o violins, xirimies, sacabutxos, etc. Per tal de descobrir-lo o aprofundir-hi, vos oferim un taller dividit en dos nivells: inicial i avançat. En l'inicial aprendrem a tocar els dos instruments alhora, de manera amena, a partir de jocs i cançons senzilles i conegudes. No ens caldrà utilitzar partitures, només la memòria i la imitació; voreu que ben aviat ja organitzem un bon sarau! En l'avançat aprofundirem amb l'acompanyament rítmic de la melodia, la tècnica i les maneres més adequades per acompanyar la dansa. Descobrirem nous repertoris i ens atrevirem amb polirítmies agosarades entre tamborinos mentre el flabiol refila complexes variacions. També serà l'ocasió per a provar diferents percussions històriques i actuals. El taller té a disposició instruments en préstec per als que no en tinguen de propis.

Professor: Marc Riera Albaigès
Móra d'Ebre. Divendres 15. 19.30 a 21.00 h. 1 hora i mitja.

I.11. Flabiol i tamborí tradicionals II (Intermedi)

Vid. Text anterior

Professor: Marc Riera Albaigès
Móra d'Ebre. Dissabte 16. 17.00 a 18.30 h. 1 hora i mitja.

I.12. Bot o sac de gemecs tradicional

El bot (sac de gemecs o cornamusa) ha sigut un instrument de prestigi i els seus sonadors persones de gran reconeixement fins a principis del segle XX a Catalunya. Este prestigi va anar en decadència i va afectar primer al sacaire, després al gaiter i finalment a les formacions anomenades "bandes", que, a les terres ebrenques, van acabar quasi substituint-los en molts actes festers i lúdics. El sacaire o tocador de bot (com també el gaiter) va arribar a ser l'encarregat de fer sonar les músiques més institucionals i el actes de més rellevància de la societat: les danses processionals, els tocs de seguici, les *aubades*, els balls de panoli o coques, etc., i en estos quefers els tenim documentats al sud de Catalunya, tal com ens informa el folkloriste Joan Amades. Alguns d'estos actes encara avui en dia estan vius i encara que este instrument s'ha reintroduït en la Catalunya Vella, ens resistim a abandonar la idea que a les Terres de l'Ebre tornen a aparèixer en els nostres carrers, ja que formen part del passat musical. En el nostre taller ens acostarem a un coneixement més profund de l'instrument i sobretot del repertori tradicional de la diòcesi de Tortosa, tant el conegut com el més desconegut, que formen part d'un patrimoni etnomusical divers i valuós que no podem perdre.

Professor: Sergi Macip Garcia
Móra d'Ebre. Divendres 15 i dissabte 16. 17.00 a 18.30 h. 3 hores.

I.13. Pandero quadrat tradicional I (Iniciació)

Les cançons de pandero o de tambor les cantaven dones que formaven part de les confraries de la Mare de Déu del Roser, les quals tenien un important paper social i festiu. Analtzarem els motius de la seua recuperació en el context actual i les possibilitats musicals i d'improvisació. En acabar el taller, coneixerem els tocs bàsics de percussió de pandero i la tècnica inicial per a acompanyar les cançons. A partir de les fonts documentals on estan recollides les cançons de pandero de tradició oral, aprendrem algunes tonades, les lletres tradicionals i ens iniciarem en el treball de l'estructura per a conèixer el seu funcionament.

Professora: Montse Nicuesa Vilardell
Móra d'Ebre. Dissabte 16. 12.00 – 14.00 h. 1 hora i mitja

I.14. Pandero quadrat tradicional II (Intermedi)

Vid. Text anterior

Professora: Montse Nicuesa Vilardell
Móra d'Ebre. Dissabte 16. 19.30 – 21.00 h. 1 hora i mitja

I.15. Pandereta o pandera tradicional

La pandera, pandereta o pandero és toca arreu del món i a Catalunya és un instrument que, tot i formar part de rondalles i altres agrupacions instrumentals i ser molt popular, està quasi perdut. Actualment és ben popular en altres zones peninsulars com ara la Cornisa Cantàbrica, Lleó, Castella, Andalusia, Múrcia... i encara sobreviu al Nord Valencià i algunes zones d'Aragó, on es manté la seua pràctica i també les antigues maneres de tocar-la. És sorprenent, per exemple, les tècniques que en algunes zones este instrument (com també el pandero quadrat) ha desenvolupat en mans de les dones, les quals s'acompanyen d'ell rítmicament com a suport del cant, i per tant, el sonen i canten alhora. En el nostre taller mirarem d'ensenyar les diferents tècniques interpretatives que esta percussió presenta segons els gèneres de cant i ball del territori: jota, fandango, seguidilla, bolero, granaïna, albadés...

Professor: Pedro Cabrera Puche
Móra d'Ebre. Divendres 15 i dissabte 16. De 17.00 - 18.30 h. 3 hores

I.16. Castanyetes i altres percussions tradicionals

Dins de la música tradicional els instruments de percussió sovint han estat considerats com un element menor, una visió pejorativa que ja s'origina en el context de la música culta. Per una altra banda, els paradigmes de la tradició catalana propugnats des de la Renaixença van contribuir a marginar certes agrupacions musicals on estes es manifestaven, perquè no es consideraven representatives de l'expressió popular del país: les *rondalles* o *rondes*, les quals, tanmateix, s'han mantingut a l'Aragó i el País Valencià. En este taller reivindicarem el paper del músic castanyeter en les esmentades agrupacions musicals festives com també la del ballador bolero, tot centrant-nos en el coneixement de la tipologia, tècniques interpretatives, aplicació als diferents ritmes, etc. i seguint els paràmetres de la tradició popular i no acadèmica, a fi de recuperar el potencial sonor que les castanyetes, postisses o castanyoles aporten dins del si d'estes formacions musicals i gèneres ballables autòctons.

Professor: Sergi Macip Garcia
Móra d'Ebre. Divendres 15 i dissabte 16. 19.30 – 21.00 h. 3 hores

B.1. Fandango a Catalunya, Nord Valencià i Matarranya

De l'expansió i arrelament del fandango arreu de Catalunya i Aragó donen fe diversos cronistes i viatgers de l'època durant els segles XVIII i XIX. Les comarques de l'Empordà, el Vallès, el Barcelonès, el Baix Camp, l'Urgell o el Pla de Lleida són testimoni ben distants de la seua popularitat a Catalunya, com també ho són el Pirineu, el Baix Cinca o el Maestrat a l'Aragó, i com no al País Valencià o les Balears. La seua decadència a principis del segle XX coincidí coetàniament amb la tasca de recerca de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya. Tanmateix la incomoditat que representava el gènere –junt amb la jota i el bolero– per als folkloristes de llavors explica la nul·la o escassa presència a les publicacions de l'època. Gràcies a l'obra del tortosí Joan Moreira, a l'estudi d'antics enregistraments i cançoners, i al testimoni de tocadors i balladors hem dut a terme un treball de restauració d'alguns fandangos locals de les terres de la diòcesi de Tortosa, que per la seua homogeneïtat configuren un gènere que hem anomenat *fandango tortosí*, i que és característic d'una àmplia zona geogràfica que engloba el sud de Catalunya, el Matarranya, els Ports i el Baix Maestrat. Prestarem atenció especial als estils de fandango de Tortosa, Morella i la Codonyera.

Professor: Miquel-Àngel Flores Abat
Móra d'Ebre. De divendres 15 a diumenge 17. 10.00 – 12.00 h.
6 hores

B.2. Bolero i balls de comptes del País Valencià

La seua existència es remunta al segle XVIII i, així com la jota i el fandango, gaudí de força popularitat arreu dels territoris de la Corona d'Aragó. El seu origen és la seguidilla i existix una gran multiplicitat de variants, estils i denominacions. En este taller prestarem atenció a dos tipus de bolero que trobem al territori que ens ocupa, el de l'antiga diòcesi de Tortosa: d'una banda, el que ens ha arribat com a ball popular acíclic i té com a suport musical la música de corda (seguidilla bolera), i d'altra, el bolero com a part dels ritualitzats balls de plaça o balls-danses, la base rítmica dels quals és la gaita i el tabal. Farem un viatge per peces del Matarranya, el Baix Aragó, el Baix Ebre i el Maestrat, tot incidint en l'aprenentatge de les estructures bàsiques del ball i de la música per a superar les mixtificacions despersonalitzadores dutes a terme per agrupacions folklòriques i recuperacions locals descontextualitzades.

Professor: Miquel-Àngel Flores Abat
Móra d'Ebre. De divendres 15 a diumenge 17. 12.00 – 14.00 h.
6 hores

B.3. Balls de plaça al Nord Valencià i Terres de l'Ebre

S'ensenyaran balls de plaça de les comarques valencianes de la Plana, l'Alcalatén, el Maestrat i els Ports, formats per melodies arcaïques i ritmes trencats, que es caracteritzen per ser un seguit de peces enllaçades, a manera de suite: dansa, bolero, jota, bolangera, fandango, pasdoble, etc, i que ens recorden antigues parts ja desaparegudes dels balls de plaça matarranyencs i ebrencs.

Açò ens servirà per a aprendre l'estructura antiga de balls de plaça més septentrionals, també de caire miscel·lani, com *Lo Cap de ball* de Tortosa, els *balls rodats* matarranyencs, el ball de plaça d'Aldover i *La Dansa* de la Sénia, alguns d'ells manipulats per agrupacions folklòriques o recopilats de manera molt parcial.

Professors: Àlex Torres Tomàs i Miquel-Àngel Flores Abat
Móra d'Ebre. Divendres 15 i dissabte 16. 19.30 – 21.00 h. 3 hores.

B.4. Balls de plaça a la Catalunya Vella

El ball pla i la corrandà són algunes de les formes de dansa pròpies de la Catalunya Vella amb connexions als territoris limítrofs del nord i el sud i que trobem, a la vegada, incorporades dins de ballets i altres danses que, a manera de suite, prenen un nom o una forma concreta segons el lloc. En este taller aprendrem a moure'ns amb el llenguatge d'estos motors rítmics per tal de crear diferents danses de les comarques centrals de la Catalunya Vella com el Ballet (Folgueroles, Borredà...), el Ball de Garlandes (Sant Esteve Sesrovires) o el Ballet del Frare Blanc (Montserratí). El taller comptarà amb informació contextual i històrica.

Professors: Patricia Garcia Fernández i Xavier Rota Boada
Móra d'Ebre. Divendres 15. 12.00 – 14.00 h. 2 hores.

B.5. Jota a Catalunya, Nord Valencià i Matarranya

El ball de la jota és i ha estat el darrer exponent de ball solt a la nostra zona abans de l'expansió del ball agarrat. La revifalla actual a Catalunya se centra bàsicament en la seua modalitat de ball públic de festa major (ball-dansa ritual) però no com a ball popular, públic o privat, de caràcter acíclic. En qualsevol de les dos modalitats, en el seu ensenyament, sobretot a Catalunya i l'Aragó, no sempre s'han tingut present els models provinents de la tradició; més aïna s'observa una còpia i difusió del model academicista heretat de les darreres agrupacions folklòriques i últimament determinades tendències que confonen ball i dansa. El primer model, basat en mixtificacions i reconstruccions coreogràfiques artificioses, busca més l'efecte plàstic i l'individualisme que la funció lúdica com a ball de parella. Amb el present taller volem redescobrir l'essència del ball, tot incidint clarament en les coreografies i mudances populars, l'estructura musical tradicional i el rol que juguen els balladors segons la variant coreicomusical. Modalitats locals i comarcals tan autòctones i alhora desconegudes encara com el ball de tres, el ball de sis, el reng o canó i el ball rodats o en rogle així com el ball en parella tornaran a cobrar vida amb l'acompanyament dels instruments de corda, propis de la rondalla de ball, que cal diferenciar de la rondalla mixta destinada al cant de la jota versada.

Professor: Miquel-Àngel Flores Abat
Móra d'Ebre. Divendres 15 i dissabte 16. 17.00 – 18.30 h. 3 hores

B.6. Sardana a l'antiga

Ens introduïrem en el context històric de la sardana antiga: des del seu moment d'or al canvi traumàtic que en porta a la desaparició, fins a la recuperació i reproposta de la sardana "curta". Aprendrem les que d'una forma o altra han arribat fins avui en dia. Ens impregnarem de l'aire característic de la sardana, compartit amb altres balls d'un costat i l'altre del Pirineu i sabrem trobar traces en la manera de fer dels balladors més grans que ens conduiran a reconèixer l'evolució de la sardana antiga en la sardana actual.

Professors: Patri Garcia Fernández i Xavier Rota Boada
Móra d'Ebre. Divendres 15. 17.00 – 18.30 h. 1 hora i mitja

B.7/B8. Iniciació als balls de bureo del Nord Valencià i les Terres de l'Ebre

En este taller farem un tastet pels estils tradicionals més populars als pobles més septentrionals del País Valencià. Des de les senzilles seguidilles, més antigues, recorrerem les estructures del ball de la jota i acabarem amb alguna mostra dels fandangos més vius i alegres. Peces populars i en quasi totes les ocasions apreses a través de la tradició i de les persones grans que encara les conservaven als seus pobles. L'aprenentatge de les mudances i esquemes coreogràfics més bàsics vos permetran participar, de manera inicial, en qualsevol bureo, sarau o ballada.

Professors: Àlex Torres Tomàs i Joanvi Sempere Broch (B7) i Miquel-Àngel Flores Abat (B8)
(B7) Sant Mateu del Maestrat. Diumenge 3. 10.00 – 12.00 h. 2 hores. Taller gratuït
(B8) Móra d'Ebre. Diumenge 17. 12.00 – 14.00 h. 2 hores.
Taller gratuït per a membres de grups de ball de les Terres de l'Ebre.

B.9. Iniciació als balls folk

En este taller podrem fer un tastet de les danses més comunes en les ballades folk a dia d'avui, danses en grup i també en parella, com ara: la *chapeloise*, el cercle cercassià, el *scotish* o xotis, la masurca, la borreia de dos temps, l'andro, la gavota de l'Aven, la sardana curta i la jota mallorquina. Amb el taller es pretén que a més d'iniciar-se en el ball folk, els participants puguen gaudir d'una bona estona a través del llenguatge corporal i divertir-se i relacionar-se d'una forma diferent amb els altres.

Professor: Anna Agudo Llobera
Móra d'Ebre. Divendres 15. 19.30 – 21.00 h. 1 hora i mitja.

B.10 Balls o danses de bastons

Este taller de balls de bastons per a adults vos proposa aprendre una dansa de tres figures, en la qual apareixen un conjunt de picades i estructures que podem trobar en diferents danses. Esta proposta ens permetrà tenir una idea global de la idiosincràsia d'este tipus de dansa ritual a nivell de disposició en l'espai, relació amb els altres dansadors, tipus de moviments de mans i mudances. El taller estarà acompanyat de flabiol i tamborí en directe, un dels acompanyaments musicals més habituals en els balls de bastons.

Professora: Núria Vinyoles Insa. Música: Ives Gras
Móra d'Ebre. Dissabte 16. 17.00 – 18.30 h i diumenge 17. 10.00 – 12.00 h. 3 hores i mitja.

B.11. Didàctica de balls de bastons

El taller de ball de bastons, amb caràcter pedagògic i pràctic, està dirigit al públic en general, i específicament a mestres d'escola o de dansa. En ell aprendrem quins són els elements pedagògics més importants a tenir en compte per tal de fer una proposta de danses de bastons destinat a infants i adquirir eines concretes per al seu aprenentatge segons les edats dels nens. Les músiques, que acostumen a ser conegudes, seran tocades per flabiol i tamborí en directe en el taller.

Professora: Núria Vinyoles Insa. Música: Ives Gras
Móra d'Ebre. Dissabte 16. 19.30 – 21.00 h. 1 hora i mitja.

B.12. Balls i danses per a infants

Quan pensem en la dansa a l'escola, sovint pensem en un repertori de balls que podem treballar amb els nens i nenes d'una determinada edat. Aprenem els balls i els repetim fins que queden apresos en un nivell. Però, per sort, el ball o la dansa encara no és una matèria introduïda a l'escola (primària o secundària) com la resta, en les quals l'alumnat ha d'assolir uns coneixements mínims. I això vol dir que encara podem usar el ball quan i com ens convinga, ja que és una eina útil a l'escola en nombroses ocasions, per resoldre conflictes, per fer passar estones mortes, per a integrar l'entorn, per a fer geometria, per a aprendre a dibuixar, per a escoltar música, per a entretenir al pati, per a experimentar amb la creació artística, per a ser-ne el centre d'atenció, per a fer-nos el nostre repertori, per a aprendre els noms dels companys, per a conèixer el nostre cos, per... (bo, ja el completareu vosaltres).

Professora: Montserrat Garrich Ribera i Gemma Curto
Estupinyà
Móra d'Ebre. Dissabte 16 i diumenge 17. 10.00 – 12.00 h.

4. PROFESSORAT

L'equip de professors i conferenciants que participa en el campus són professionals avalats en el seu camp específic i comptem amb una dilatada experiència laboral en l'àmbit de la cultura i música populars tradicionals. Tots ells tenen en comú una ampla formació així com el rigor acadèmic necessari per a desenvolupar amb èxit les activitats. La majoria d'ells compten amb publicacions escrites i/o audiovisuals que els avalen. L'equip de professors del *IV Ebrefolk. Campus de Música i Ball populars de les Terres de l'Ebre, Matarranya i Nord Valencià* estarà format per:

Anna Agudo Llobera

Diplomada en Magisteri i llicenciada en Musicologia. Ha estat directora de diverses agrupacions corals, com els Violets de Gràcia. Fundadora del grup Capcadira i habituals dels festivals folk europeus. És organitzadora del festival Folkapèl.

Jaume Ayats Abeya

Doctor en Història de l'Art per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i llicenciat en Filologia Catalana per la Universitat de Barcelona. És músic, professor d'Etnomusicologia a la UAB i professor de violí pel Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona. És l'actual director del Museu de la Música de Barcelona. Farà la seua conferència acompanyat d'Anna Costal i Iris Gayete.

Pedro Cabrera Puche

Llicenciat en Dret, i músic, versador, cantador i ballador tradicional murcià. És un dels millors coneixedors i intèrprets de la música i el cant tradicionals de la Regió de Múrcia, així com dels territoris andalusos i castellans vinculats històricament i etnogràfica a la seua terra natal. És fundador, impulsor i/o membre i col·laborador de nombroses "cuadrillas" (rondalles que conserven rituals festius). Ha participat en diversos enregistraments musicals i és un habitual en els molts "Encuentros de Cuadrillas" que se celebren al surest peninsular.

Gemma Curto Estupinyà

Diplomada en Logopèdia. Actualment cursa el Grau de Mestre d'Educació Infantil. Ha rebut formació en ball tradicional a càrrec de Miquel-Àngel Flores i també ha assistit a cursos i tallers de dansa amb Carles Mas, entre altres. És membre del grup de ball tradicional "La Gandaia" de Tivenys, del projecte de música, ball i cant tradicional català "Trencadansa" i de l'associació de recerca i difusió etnogràfica "Espai de So" de Tortosa.

Alexis Díaz Pimienta

Professor Titular de la Universidad de las Artes (Cuba). És escriptor, poeta improvisador, investigador i docent. Dirigix la "Cátedra Honorífica de Poesía Improvisada" de l'Havana i és director i fundador del "Grupo de Experimentación Escénica AEDOS", en el qual es fusionen teatre, cinema i repentisme. És autor de *Teoría de la improvisación Poética* i *Método Pimienta para la enseñanza de la improvisación*, llibres amb els quals treballen totes les escoles de repentisme que existixen a Cuba des de fa més de quinze anys.

Víctor Dols Macià

Mestre de dolçaina i instruments de corda tradicionals en la Colla de Dolçainers i Tabaleters de Crevillent (Baix Vinalopó), de la qual és fundador. Membre fundador dels Sonadors de Crevillent, i músic del So d'Alacant, a més d'altres formacions musicals de caire tradicional. És impulsor d'un projecte de recuperació del patrimoni etnomusical de Crevillent. Sonador de dolçaina, tabalet, llaüt, bandúrria i guitarra, i constructor de dolçaines i altres instruments de vent.

Anaís Falcó Ibáñez i Christian Simelio Solà (Corrandes són Corrandes)

Corrandistes catalans. Anaís és llicenciada en Etnomusicologia i intèrpret de música tradicional en diferents camps. Ha investigat diverses manifestacions musicals de festes a Catalunya. És organitzadora de diferents trobades musicals i professora de violí tradicional i cançó improvisada al Centre Artesà Tradicionàrius (CAT) de Barcelona. Des de ben jove ha tingut relació amb diferents pràctiques d'improvisació de versos cantats. Christian és cantador d'afició, i porta quinze anys apassionat per la cançó de text improvisat. Avui és coneixedor de les seues diferents variants, sobretot dels gèneres popularitzats al Principat. Dinamitzador de nombrosos esdeveniments musicals. És un dels versadors més actiu en l'àmbit catalanòfon. Professor de cançó improvisada al CAT. Tots dos s'acompanyen del músic Gerard Díez.

Miquel-Àngel Flores Abat

Llicenciat en Filologia Catalana, professor de Secundària i etnògraf. És membre de l'associació d'estudis etnogràfics "Grup Alacant" i del projecte Espai de So. Forma part del consell de redacció de la *Revista Valenciana de Folclore* i és autor de diferents articles sobre etnografia valenciana i catalana. Mestre de ball tradicional.

Patricia García Fernández

Diplomada en Educació Infantil, mestra de Música en Educació Primària, animadora infantil i cap del Departament de Cançons i Danses de l'Institut de Formació de la Fundació Pere Tarrés. Va participar en el disc *Aiguallum-Veus de la Diversitat*, promogut per l'Ajuntament de Manresa l'any 2009. Va ser solista de l'Esclat Gospel Singers del 2010 al 2012 i va participar en el disc *That Old Spiritual* (2010). A més de la faceta de cantautora amb repertori de composició pròpia també forma part del duet Ballaveu, del trio vocal manresà Les Hores i dels grups Tè de Roca i Trop, conjuntament amb l'animador manresà Lluís Atcher.

Montserrat Garrich Ribera

Llicenciada en Filologia Catalana i bibliotecària de professió. Està relacionada amb la dansa tradicional i popular des de 1977, i des de 1981 forma part de l'Esbart Català de Dansaires. Ha impartit nombrosos cursos de dansa catalana i ha creat coreografies de balls i danses vius actualment. Ha realitzat i participat en diverses exposicions sobre instruments musicals, festes i dansa. Ha estat component de l'equip de l'Atlas de Dansa Tradicional Catalana i dels consells de redacció de revistes especialitzades en cultura popular, i és autora de diversos llibres i articles sobre la dansa a Catalunya.

Sergi Macip Garcia

Professor de sacs de gomecs, gralla i percussions en diferents aules de música tradicional de la Generalitat de Catalunya. Fundador del projecte Espai de So. Membre de diferents grups de música tradicional de les Terres de l'Ebre i fundador de Riu en So i La Rondalla de Sofia de la Ribera. Músic i lutier.

Montse Nicuesa Vilardell

Diplomada en Educació Infantil, mestra de Música en Educació Primària, acordionista diatònica i membre del grup Krrregades de Romanços. Cantadora d'ençà que era ben petita i directora de corals infantils. Ha cantat en diversos cors i formacions de cambra, però la cançó tradicional és el principal àmbit d'implicació i passió. La percussió tradicional és la seua gran afició i l'ha poguda aprendre de grans músics com Mariona del Carme, Víctor Pedrol, Marga Leigh, Glen Vélez (EEUU), Ishai Afterman (Israel), Pere Olivé i Tomàs Bernaus, sobretot en la percussió de mà (panderos redons, panderetes i panderos quadrats).

Marc Riera Albaigès

Músic i pedagog de flabiol i tamborí i fagots històrics. Membre fundador del grup de dansa i música antiga i tradicional "Xuriach", d'Els Perdiguots-Cobla de flabiols i de "Tamborinu So Obstinat". És el flabiol titular de la Cobla Sabadell i dels Gegants de la Ciutat de Barcelona i és el baixonista d'Espremulls-Cobla antiga. Amb estos grups o en solitari ha tocat en les principals festes majors de Catalunya i en reconeguts festivals de música i dansa, ballades públiques, etc. Ha estat professor en diverses escoles de música tradicional i de règim general. Actualment fa classes al Centre d'Arts Escèniques del Raval "Xamfrà" i a les escoles municipals de música "Can Ponsic" de Barcelona i "Maria Dolors Calvet" de Vilafranca del Penedès. Combina estes activitats amb la investigació i difusió de la música i dansa antiga i de tradició oral.

Xavi Rota Boada

Llicenciat en Història, historiador i arxiver vinculat a diverses associacions de recerca i cultura popular de la subcomarca del Montserratí i d'arreu de Catalunya. Ha cantat i tocat la guitarra de forma autodidacta. El seu interès per les danses i les músiques tradicionals l'han conduït a ser partícep i organitzador de nombrosos cursos i festivals. Gràcies a este gran bagatge ha esdevingut mestre de danses i un músic molt apreciat per la seua senzillesa, humanitat i bon gust a l'hora d'interpretar i compondre. És el professor de cançó i polifonia tradicional i dansa catalana en el Centre Artesà Tradicionari de Barcelona. És fundador del grup Amanida Folk i membre de Ballaveu, Bruel i de Sants & Fot.

Emili Samper Prunera

Doctor en Filologia Catalana i Màster en Estudis Superiors en Llengua, Literatura i Cultura Catalanes per la Universitat Rovira i Virgili. Treballa a l'Arxiu de Folklore de la mateixa universitat i ha centrat la seua recerca en l'estudi del folklore i de la literatura popular. Ha dedicat especial atenció al folkloriste Cels Gomis i Mestre, sobre el qual ha publicat diferents treballs. Va guanyar el Premi Valeri Serra i Boldú de Cultura Popular l'any 2014 amb l'estudi i l'edició de les seues rondalles.

Josemi Sánchez Velasco

Dolçainer, acordionista i versador. S'ha format amb els músics Joan Blasco, Xavier Richart, Cati Plana i Carles Belda. Ha impartit classes de gaita i tabal durant vint-i-cinc anys en diverses escoles municipals i privades, i també conferències de música i ball tradicionals. Forma part de l'equip coordinador de la Fonoteca de Materials de la Generalitat Valenciana des de l'any 1985, ha col·laborat amb nombrosos grups de música tradicional i folc (Alimara, Urbàlia Rurana, Sonadors de la Guaita...) i ha participat en molts enregistraments discogràfics. És director i fundador de MUSIT, Aula-Museu d'Instrumentes de Música Tradicional a Gilet (Camp de Morvedre).

Guida Sellarés Buscart

Polifacètica acordionista de la Plana de Vic que dedica bona part del seu temps a portar a plaça melodies tradicionals i d'autor perquè els balladors desxifren la seua essència. És organitzadora del festival Folkapèl.

Joanvi Sempere Broch

Mestre de professió i aficionat a l'estudi i pràctica de la nostra tradició musical així com al ball i a la indumentària tradicionals. Ballador des de fa més de trenta anys i membre del Grup de Danses "El Raval" de Vila-real. Juntament amb Àlex Torres ha editat els vuit volums anomenats *Cançons de la Vila* i ha publicat articles en publicacions tant en revistes locals com en especialitzades, tals com *Caramella*, *Revista Valenciana de Folklore*, *La Canya...* Ha participat en altres tasques relacionades amb el seu grup, i ha impartit nombroses xarrades i cursos relacionats amb la tradició oral valenciana.

Àlex Torres Tomàs

Diplomat en Educació Musical, mestre de Música i coneixedor i estudiós apassionat de la música tradicional valenciana. Va aprendre a tocar la bandúrria de ben jove i l'any 1995, amb tretze anys, s'endinsa en el món del folklore musical valencià de la mà del Grup de Danses "El Raval" de Vila-real, el seu poble. Amb Joanvi Sempere, ha publicat diversos volums sobre música i cant tradicionals de Vila-real titulats *Cançons de la Vila*, i ha participat i impulsat bona cosa d'enregistraments de música popular i tradicional valenciana. Col·labora amb nombroses entitats dedicades a l'estudi i difusió del folklore arreu del País Valencià i de manera més directa amb els pobles del Nord Valencià.

Núria Vinyoles Insa

Grau en Psicologia de la Universitat de Barcelona. Coneixedora en dansa catalana, la Núria s'interessa també per les tradicions de tot el territori catalanoparlant. L'any 2013, juntament amb Ives Gras, crea el grup de ball de bastons "Els Picots del Fluvià" a l'Alt Empordà. És coautora del *Manual de descripció coreogràfica de dansa tradicional* i coautora també del *Manual de descripció coreogràfica de balls de bastons*. L'any 1998 guanya el Premi Rafel Turó amb l'estudi *Sant Feliu de Codines, tradicions i danses* publicat per l'Esbart Català de Dansaires (Barcelona), entitat de la qual forma part.

5. ARTISTES I FORMACIONS MUSICALS PARTICIPANTS

Àlex Torres Tomàs (País Valencià)

(vid. CV professorat)

Alexis Díaz Pimienta (Cuba)

(vid. CV professorat)

Ballaveu (Catalunya)

Ballaveu explora la pràctica de les cançons per a fer ballar, preservant la cadència i mantenint ferm l'aire de cada ball o dansa. Les seues veus juguen, s'enllacen, es persequen, dialoguen i interpreten el cançoner tradicional i popular català, de nord a sud i d'est a oest: balls plans, jotes, havaneres, ballets i sardanes, sense oblidar els balls vuitcentistes de parella que han omplert places i envelats arreu del país. Una interessant proposta amb la veu com a únic instrument melòdic, repte en el qual la Patri i el Xavier posen de manifest el seu bagatge i coneixement. Dos veus sense artificis, empastades i harmonioses, que vos faran ballar amb emoció.

Bruel (Catalunya)

Bruel naix a la tardor del 2006 amb l'objectiu de realitzar un projecte artístic encarat, principalment, a una proposta de ball. Les diferents recerques de l'Anaís Falcó i en Xavier Rota en els camps del violí tradicional, la cançó catalana i el ball han permès que Bruel tracte amb respecte i rigor la tradició catalana. El duet crea un ambient ple de complicitat omplint l'espai sonor amb la mínima instrumentació de cordes, percussions i veus. Les seues propostes de ball i concert han estat compaginades amb diferents tallers de dansa, cançó i violí arreu d'Europa. Amb el seu primer treball *Pomell de tonades, cançons i follies recollides a peu de marge* (2008), han aconseguit la selecció pels Circuitos Injuve 2008 i la posició de finalistes al Concurs de Maquetes "Sons de la Mediterrània" en les edicions de 2008 i 2009. El novembre de 2010 apareix el seu segon disc *Ball a dos* (2010), dedicat exclusivament al ball tradicional català, i són nominats per als "Premis Enderrock 2011" entre els deu millors grups de Catalunya en la categoria de Folk/Noves músiques. El novembre de 2012 va sortir el seu darrer treball *Bres* (2012).

Capcadira (Catalunya)

Cinc veus femenines, vingudes d'arreu del territori catalanoparlant, balladores de folk i músiques en diferents àmbits, es troben a Girona per a gaudir del cant polifònic. Des del 2011 han estat portant les seues veus arreu de Catalunya, València, les Illes Balears i França. En el 2015 van guanyar el premi de maquetes organitzat per l'Ajuntament de Girona i la Casa de la Música de Salt i van quedar en segona posició en el concurs Folkarria de Madrid. Al llarg de la seua trajectòria han treballat amb músics com Pascal Caumont, el grup Vox Vigerri, Ives Gras, Jaume Sala o Eliseo Parra i mestres dansaires com Núria Vinyoles o Màxim Carlavilla. Enguany, celebren el seu cinquè aniversari realitzant diversos concerts i activitats com l'actuació al Grand Bal d'Europe a Gennetines, França.

Corrandes són corrandes (Catalunya)

(vid. CV professorat: Anaís Falcó i Christina Simèlio)

Guida (Catalunya)

(vid. CV professorat)

Josemi Sánchez Velasco (País Valencià)

(vid. CV professorat)

Joseret i la seua rondalla (Catalunya)

Josep Subirats Prades és el nom d'un versador tortosí, i un dels darrers intèrprets de jota tortosina improvisada per via tradicional. S'acompanya d'una tradicional rondalla mixta (vent i corda) i ha actuat en nombroses localitats de les Terres de l'Ebre i la resta de Catalunya. També ha participat en alguns enregistraments musicals.

Pedro Cabrera Puche (Múrcia)

(vid. CV professorat)

María Pilar Pons Barber (Menorca)

És una de les poques versadores de l'illa de Menorca i forma part de l'associació "Soca de Mots". Ha participat en nombrosos *glosats* (vetlades de versadors) i encontres de glosadors en companyia de Miquel Ametller, tant a les illes Balears i Pitiüses com en la resta del territori catalanoparlant i fins i tot l'estranger. El seu art ha quedat enregistrat en diversos discs compactes.

Rondalla del "El Raval" (País Valencià)

Esta ronda pertany al Grup de Danses "El Raval" de Vila-real (Plana Baixa), col·lectiu que ha arreplegat i estudiat a bastament la música tradicional de les comarques del Nord Valencià. Fruit d'este treball són els discs compactes publicats: *Del Millars al Belcaire*, *Nadal a la Plana*, *Cants a la Mare de Déu de Gràcia*, *Cants al Camp* i *Al nord. Baix Maestrat*. Este darrer treball inclou peces recopilades en la comarca del Baix Maestrat i en molts casos rescatades de la tradició oral o d'arxius diversos. Escoltar la música d'*El Raval* és capbussar-se de ple en la tradició valenciana ja que intenten reproduir les formes genuïnes i els estils diversos de la música més pura del nostre folklore musical.

Rondalla dels Ports (Catalunya)

És una agrupació de sonadors, cantadors i balladors que reivindiquen i posen en pràctica els gèneres musicals i ballables més tradicionals de les terres que envolten els ports de Beseit, espai natural compartit per aragonesos, valencians i catalans: jotes, fandangos, seguidilles, boleros, agarrats... La rondalla, ronda o "música" de corda ha sigut una de les grans formacions instrumentals dins de la tradició musical de tot Catalunya i era i és encara la protagonista de diferents actes del calendari festiu de gran part del territori de l'antiga diòcesi de Tortosa: rondes, ballades, bureos, *aubades*, vetlades de versadors... que actualment estan tornant a recuperar el seu espai en carrers i places de les nostres poblacions.

So d'Alacant (País Valencià)

Motivats per la pràctica total desaparició de les agrupacions de músics tradicionals al sud valencià (i resta del nostre país), va nàixer l'any 1996 el "Grup Alacant", una associació etnogràfica que dugué a terme un treball de recerca, en el qual van ser entrevistats diferents sonadors i balladors del Camp d'Alacant. Fet això, els seus membres van decidir posar en pràctica per mitjà d'un *so* o rondalla els antics repertoris d'estos músics tradicionals amb el màxim respecte a les tècniques i rituals heretades d'ells, tot renunciant conscientment als encorsetaments i manipulacions dels grups de danses, o a la lícita reinterpretació que fan els grups folc. El *So d'Alacant* interpreta els ritmes tradicionals del Sud Valencià, com ara jotes, malaguenyas, fandangos i balls agarrats, amb l'objectiu de perpetuar este patrimoni etnomusical i que el públic torne a gaudir d'una manera oberta i participativa del ball i la música tradicional valenciana.

Sofia Morales Tomàs (Catalunya)

És llicenciada en Física i Química i professora de secundària. És una de les poques versadores que es dedica a la pràctica de la jota tortosina improvisada a les Terres de l'Ebre. Forma part de les formacions musicals Rondalla de Sofia de la Ribera, Rondalla dels Ports i Riu en So. És mestra de cant versat i cant tradicional en l'Escola de Música Tradicional "Lo Canaler" de Roquetes, de la qual és fundadora.

4. ALLOTJAMENT I ESPAIS

L'oferta hostalera que ofereix Móra d'Ebre (i la localitat veïna de Móra la Nova) és:

- Hostal 7 de la Ribera (21 places). Placeta de la Verge, 6. 43740 MÓRA D'EBRE. <http://www.7deribera.com/>. Tel. 977.403.426
- Hostal La Creu (35 places). Avinguda de les comarques catalanes, 75. 43740 MÓRA D'EBRE. <http://hostallacreu.com/hostal.php>. Tel. 666.213.106
- Alberg Mas de la Coixa (56 places). Rotonda de L'Eix de L'Ebre, s/n, 43770 - MÓRA LA NOVA. Tel. 93.483.833.83.63.
- Hostal Fontdemora (60 places). Carrer major, 114. 43770 MÓRA LA NOVA. www.hostalfontdemora.com Tel. 977.400.033.

Per a aquelles que ho desitgen, hi haurà possibilitat de pernoctar gratuïtament en les instal·lacions del Teatre Municipal i en una zona d'acampada vora el riu Ebre i habilitada amb rostidors de pedra (podreu portar graelles i fognonet).
(Les persones interessades contacteu amb Ferran 606361273)

Així mateix, l'organització del Campus ha concertat amb alguns locals la possibilitat que l'alumnat interessat pugui dinar i sopar (menús vegetarians i vegans inclosos) a un preu especial, juntament amb el professorat. En començar el Campus s'informarà a l'alumnat del lloc, menú i preu específics de tots els àpats i se li oferirà la possibilitat de reservar-los.

Totes les activitats formatives es duran a terme en el Poliesportiu Municipal de Sant Mateu del Maestrat i en el Teatre Municipal La Llanterna (c/ Miquel Rojals, 1). L'alumnat inscrit en la modalitat íntegra (certificat de 30 hores) podrà fer servir de manera gratuïta la piscina i el poliesportiu municipals de Móra d'Ebre.

5. INSCRIPCIONS (Termini: dimarts 12 de juliol*)

Per a participar en el Campus cal haver fet els 16 anys. Els tallers van destinats a qualsevol persona interessada en la cultura tradicional, tinguen o no formació prèvia. A més a més és una activitat que també està dirigida a la formació del professorat de Primària i Secundària així com a l'alumnat universitari.

Modalitat de matriculació:

- Íntegra (31 hores). L'alumne que ho desitge rebrà un **certificat oficial de 30 hores** expedit pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.
- Parcial (per tallers o per dies solts). NOTA: L'alumne que curse un mínim de 15 hores rebrà un **certificat oficial de 15 hores** expedit pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

Preus (Les persones matriculades fora de termini hauran de pagar un 10% de recàrrec)

- Íntegra: 75 €
- Parcial (sense certificat):
 - Tallers de diumenge 3: gratuïts
 - Tallers de dijous 14: 20 €
 - Tallers de divendres 15: 25 €
 - Tallers de dissabte 16: 25 €
 - Tallers de diumenge 17: 15 €
 - Nit folk divendres 15: 10 €
 - Concert-ballada dissabte 16: 5 €
 - Divendres 15 complet (tallers i concerts): 35 €
 - Dissabte 16 complet (tallers i concerts): 30 €

Formalització de la inscripció. Empleneu la butlleta que trobareu a la pàgina web www.ebrefolk.cat i seguiu les instruccions.

*Passat el termini d'inscripció, les persones interessades en apuntar-se als tallers poden fer-ho en la mateixa classe (Sant Mateu) o en la secretaria del Campus (Móra d'Ebre) i en el mateix dia.

Punts d'informació turística:

- Ajuntament de Sant Mateu del Maestrat. Carrer de l'historiador M. Betí Bonfill, 6. Tel. 964.41.61.71
- Oficina municipal de Móra d'Ebre. Plaça de Baix, 1. Tel. 977.400.012
- Consell Comarcal de Móra d'Ebre. Plaça de Sant Roc, 1. 977.414.029

	DIUMENGE 3 / DIJOUS 14 Sant Mateu del Maestrat / Benissanet i Móra d'Ebre		DIVENDRES 15 Móra d'Ebre	DISSABTE 16 Móra d'Ebre	DIUMENGE 17 Móra d'Ebre
10.00 – 12.00	DIUMENGE 3 . Sant Mateu del Maestrat CANT TRADICIONAL NORD VALENCIÀ I SUD CATALÀ (I) (Alex)	10.00 – 12.00	GUITARRA TRADICIONAL (I i II) (Pedro-Vic) DOLÇAINA/GAITA (Sergi) FANDANGO (Miquel) BALL FOLK. Iniciació (Anna Agudo i cia) CANT VERSAT I (Anais i Christian)	GUITARRA TRADICIONAL (I i II) (Pedro-Vict) DOLÇAINA/GAITA (Sergi) FANDANGO (Miquel) BALLS I DANSES INFANTILS (Gemma-Montse) CANT VERSAT I (Josemi)	GUITARRA TRADICIONAL (I i II) (Pedro-Vict) FANDANGO (Miquel) BALL DE BASTONS (Núria) BALLS I DANSES INFANTILS (Gemma-Montse) CANT VERSAT I (Josemi)
12.00 – 20.00	DIUMENGE 3 . Sant Mateu d Maestrat 12.00 – 14.00 h. BALLS DE BUREO. NORD VALENCIÀ (inici) (Joanvi-Alex) 17.00 – 18.00 h. XARRADA: “El bureo com a plataforma de la difusió del ball tradicional” (Joanvi i Alex) 18.00 h. BUREO “El Raval” i Rondalla dels Ports	12.00 – 14.00	BANDÚRRIA I LLAÛT TRADICIONALS (Vict) GUITARRÓ I TIPLE TRADICIONALS (I i II) (Pedro) ACORDIÓ (Guida) BALL PLA CATALÀ (Xavi i Anais) BOLEROS I BALLS DE COMPTES VAL (Mira) CANT TRAD. NORD VALENCIÀ I SUD CAT (II) (Àlex)	BANDÚRRIA I LLAÛT TRADICIONALS (Vict) GUITARRÓ I TIPLE TRADICIONALS (I i II) (Pedro) PANDERO (Montse Nicuesa) BOLEROS I BALLS DE COMPTES VALE. (Miquel) CANT PER A BALLAR (Anna Agudo i cia)	BANDÚRRIA I LLAÛT TRADICIONALS (Vict) GUITARRÓ I TIPLE TRADICIONALS (I i II) (Pedro) BASTONS DIDÀCTICA (Núria) BALLS DE BUREO. EBRE.(inici) (Miquel) ROMANÇOS (Xavi i Patri)
14:00 – 17:00	DIJOUS 14. Museu Benissanet. Dinar-visita	14:00 – 17:00	DINAR – TEMPS LLIURE		
17.00 – 18.30	DIJOUS 14. Móra d'Ebre NACERSE IMPROVISADOR (Alexis).	17.00 – 18.30	VIOLÍ TRADICIONAL (Anais) PANDERETA (Pedro) ACORDIÓ (Guida) BOT O SAC DE GEMECS (Sergi) SARDANA CURTA (Xavi i Patri) JOTA A L'EBRE I EL MATARRANYA (Miquel) CANT TRAD. NORD VALENCIÀ I SUD CAT (III) (Àlex)	PANDERETA (Pedro) FLABIOL I TAMBORI (Avañcat) (Marc) BOT O SAC DE GEMECS (Sergi) BALLS DE BASTONS (Núria) JOTA A L'EBRE I EL MATARRANYA (Miquel) CANçons I ROMANÇOS (Xavi i Patri)	BUREO. Dinar popular i ballada amb LA RONDALLA DELS PORTS – SO D'ALACANT
18.30 – 19.00	BERENAR-XARRADA: Presentació del llibre <i>Método Pimienta para la enseñanza de la improvisación poética</i> d'Alexis Pimienta	18.30 – 19.30	BERENAR-XARRADA: “Cantadors dels Pallars”. Jaume Ayats, Anna Costal i Iris Gayete.	BERENAR-XARRADA: “Cels Gomis i el folklore ebrenc...” Emili Samper Prunera (URV)	
19.00 – 20.30	NACERSE IMPROVISADOR (Alexis)	19.30 – 21.00	VIOLÍ TRADICIONAL (Pedro) CASTANYETES (Sergi) FLABIOL I TAMBORI (Elemental) (Marc) BALL FOLK. INICIACIÓ (Anna) BALLS PLAÇA VALENC. I EBRENC (Àlex) CANT VERSAT II (Josemi)	VIOLÍ TRADICIONAL (Pedro) CASTANYETES (Sergi) PANDERO (Montse Nicuesa) BALLS PLAÇA VALENC. I EBRENC (Miquel) BASTONS DIDÀCTICA (Núria) CANT VERSAT II (Josemi)	
20:30 – 22.00	SOPAR	21.00 – 22.30	SOPAR		
22.00 – 01.00	IV VETLADA DE VERSADORS al Castell de Móra d'Ebre	22.30 – 01.00	CONCERT FOLK: Bruel, Guida, Capcadira i Rondalla dels Ports (Teatre Llanterna)	RONDA pels carrers amb Rondalla d Ports CONCERT FOLK. Ballaveu (Teatre La Llanterna)	

Organització:

Patrocina:

Col·labora:

Museu d'Instrumentals Musicals de Benissanet

Amb el suport de:

